

Rahahuollon kustannus selvitys

Maksuneuvosto 22.4.2026

Anja Harju
Maksujärjestelmät-osasto, Suomen Pankki

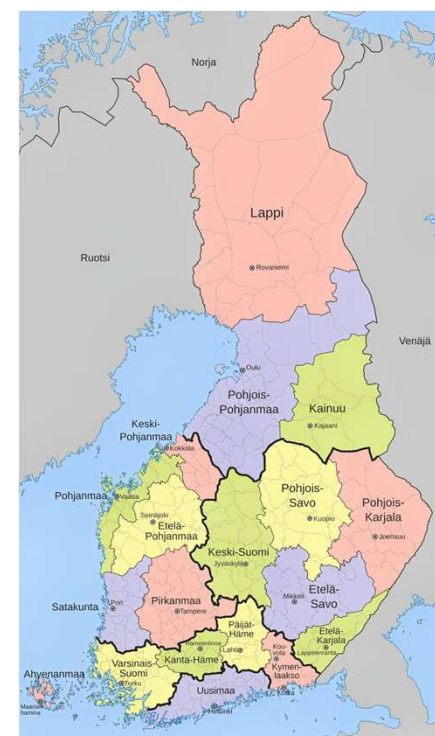
Tausta

- Tavoitteena selvittää, miten käteismaksamisesta aiheutuvat rahahuoltokustannukset muodostuvat eri vaiheissa ja miten ne jakautuvat ketjussa olevien toimijoiden kesken
- Tärkeimmät kohderyhmät vähittäiskauppa ja muut palvelualan toimijat
- Lisäksi tärkeisiin kohderyhmiin kuuluivat liikepankit ja arvokuljetusyhtiöt sekä laskentakeskukset
- Tutkimus keskittyi vain eri toimijoiden ulkoisiin kustannuksiin vuodelle 2024
- Taloustutkimus toteutti tutkimuksen 28.5.-4.7.2025 välisenä aikana
- Suomessa 37 % yrityksistä pitää käteisen tilittämisen ja hankkimisen kalleutta tai vaikeutta syynä käteisestä luopumiseen ([Use of cash by companies in the euro area, 2024](#))
  - Rahahuollon kustannukset voivat osaltaan vaikuttaa käteisen vastaanottohalukkuuteen

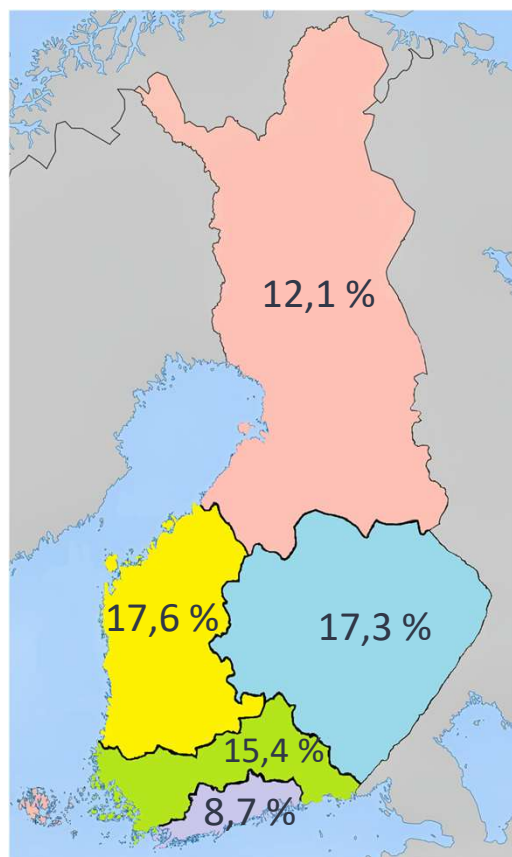
Kauppojen taustatiedot

Toimiala	Vastaajia
Apteekit	25
Huoltoasemat	23
Kahvilat ja ravintolat	78
Pienet elintarvikekioskit	30
Supermarketit ja tavaratalot	52
	208

	Vastaajia
Etelä-Suomi	45
Itä-Suomi	29
Länsi-Suomi	51
Pohjois-Suomi	24
Uusimaa	59
	208

Arvio käteismaksujen osuudesta

Apteekit	13,6 %
Huoltoasemat	18,3 %
Kahvilat ja ravintolat	11,6 %
Pienet elintarvikekioskit	13,2 %
Supermarketit ja tavaratalot	16,1 %
	13,9 %

Haja-asutusalue	15,0 %
Muu kuntakeskus / keskustaajama	15,1 %
Suurkaupunki (esim. pääkaupunkiseutu, Tampere, Turku, Oulu)	11,4 %
	13,9 %

Ylimääräisen käteisen tilittäminen

- **Tilittämisen tavat:** Itse pankkiin vienti, yösäilö, automaatti, arvokuljettaja, muu
- Aptekeissa ja supermarketeissa arvokuljettaja on selvästi yleisin tilittämistapa
- Huoltoasemilla tilittämisen tavat jakautuvat tasaisesti eri vaihtoehtojen kesken
- Kahviloissa ja pienissä yrityksissä tilittämisen sijaan käteistä mm.:
  - Käytetään suoraan yrityksen omiin maksuihin
  - Säilytetään kassanhallinnan puskurina
- Alueellisesti:
  - Uudellamaalla korostuvat arvokuljettaja ja automaattit
  - Pohjois-Suomessa itse pankkiin vieminen ja automaattit

Käteisen hankinta

- **Käteisen hankintatavat:** pankista tilaaminen, arvokuljettaja, pankista ilman tilausta, muu
- Apteekeissa ja supermarketeissa arvokuljettaja on yleisin hankintatapa
- Muilla toimialoilla korostuvat vaihtoehtoiset tavat ("muu"), erityisesti:
  - Kahviloissa ja ravintoloissa
  - Pienissä elintarvikekioskeissa
- **Muita tapoja:** käteinen tulee suoraan asiakkailta, otetaan omasta lompakosta tai vaihdetaan muiden alueen toimijoiden kanssa
- Alueellisesti Itä-Suomessa vaihtoehtoiset hankintatavat ovat erityisen yleisiä (55 %)

Rahahuollon vuosikustannus

- Keskimääräinen rahahuollon vuosikustannus: 1 293 € / yritys
- Suurimmat kokonaiskustannukset:
  - Supermarketeissa ja tavarataloissa
  - Itä-Suomessa
- Tilittäminen on suurin yksittäinen kustannuserä (keskimäärin 43 % kustannuksista)
  - Ulkoisten palveluiden tarve, korkea riskisin vaihe
- Arvokuljetuksen kustannukset korostuvat erityisesti suurissa yrityksissä ja syrjäisemmillä alueilla

Johtopäätökset

- Käteinen on edelleen tärkeä osa maksamisen infrastruktuuria suomalaisessa vähittäiskaupassa, vaikka sähköiset maksutavat ovat yleistyneet nopeasti
- Rahahuollon kustannukset vaihtelevat huomattavasti toimialoittain ja alueittain; suurimmat kustannukset liittyvät tilittämiseen
- Korkeat kustannukset voivat johtaa käteisen vastaanoton rajoittamiseen, mikä heikentää palveluiden saavutettavuutta erityisesti syrjäseuduilla
- Käteisen hyväksyminen on yhteiskunnallisesti merkittävää yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden ja varautumisen näkökulmista ja edellyttää kustannustehokkaita ratkaisuja ja yhteistyötä
  - Haasteena miten käteinen voidaan pitää kustannustehokkaana ja houkuttelevana maksutapana kauppoille myös jatkossa

Kiitos!

Käteisrahan käsittelyn kustannuksissa merkittäviä toimiala- ja aluekohtaisia eroja – Euro ja talous